

ZPS-3.431.15.1.2022.MK

**Protokół kontroli doraźnej
przeprowadzonej w dniu 28 listopada 2022 r.
„RAFAEL” Opieka Dla Ciebie Usługi Opiekuńczo-Pielęgnacyjne Anna Zienkiewicz
Dębica 65, 78-125 Rymań**

Na podstawie art. 126 i 126a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz.2285), a także na podstawie upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 89/2022, ZPS-3.0030.89.2022.MK z dnia 16 listopada 2022 r., zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie w składzie:

Marta Karbowskiak-inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem,
Małgorzata Lewińska - główny specjalista
przeprowadził w dniu 28 listopada 2022 r. kontrolę doraźną w placówce „RAFAEL” Opieka Dla Ciebie Usługi Opiekuńczo-Pielęgnacyjne Anna Zienkiewicz, Dębica 65, 78-125 Rymań

Kontrolerzy złożyli oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie ich z kontroli.

(akta kontroli str.8-9)

Kontrolę przeprowadzono w związku z powzięciem informacji o funkcjonowaniu placówki, prowadzonej na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę Anna Zienkiewicz zam. Dębica 65, 78-125 Rymań, bez zezwolenia wojewody.

(akta kontroli str.14-15)

Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące niedopełnienia przez przedsiębiorcę, prowadzącego placówkę pn. „RAFAEL Opieka dla Ciebie Usługi Opiekuńcze”, obowiązku wynikającego z art. 67 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U z 2021, poz.2268 ze zm.).

Informacje o podmiocie prowadzącym placówkę:

Przedsiębiorca: Anna Zienkiewicz zam. Dębica 65, 78-125 Rymań
REGON 080476536
NIP 9282061074

Jak wynika z wpisu w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczącego firmy „RAFAEL” Opieka Dla Ciebie Usługi Opiekuńczo-Pielęgnacyjne, przeważająca działalność gospodarcza (kod PKD) ww. podmiotu gospodarczego to:

- **87.30.Z - Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych;**
- **88.10.Z - Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych;**
- **86.90.C - Praktyka pielęgniarek i położnych.**

Przedsiębiorca rozpoczął działalność 1 lipca 2012 r. (wydruk został wygenerowany ze strony: <http://prod.ceidg.gov.pl>, stan na 2022-11-16). Do 31 października 2016 r. funkcjonował jako „Rafaël” Rodzinny Dom Opieki Anna Zienkiewicz, zgodnie z umową Nr 01/2014 o świadczeniu usług bytowych i opiekuńczych w formie rodzinnego domu pomocy, zawartą 2 stycznia 2014 r. z Wójtem Gminy Rymań.

USTALENIA KONTROLI

Ustalenia zawarte w protokole oparto o informacje udzielone przez Panią Annę Zienkiewicz, zgromadzone w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego akta sprawy dot. obiektu oraz skontrolowaną dokumentację i oględziny jednostki.

Obiekt „RAFAEL” Opieka Dla Ciebie Usługi Opiekuńczo-Pielęgnacyjne Anna Zienkiewicz w dniu kontroli nie posiadał zezwolenia Wojewody Zachodniopomorskiego na prowadzenie w ramach działalności gospodarczej placówki całodobowej opieki, o której mowa w art. 67 ustawy o pomocy społecznej.

Na stronie internetowej <http://opiekdlaciebie.com.pl/oferta/>, oferta firmy zawiera informacje o świadczeniu usług m.in. w zakresie opieki całodobowej.

Placówka prezentuje się najczęściej jako Dom Opieki „RAFAEL”. Z informacji zamieszczonych na ww. stronie wynika, że placówka zapewnia m.in.: całodobową i bezpieczną opiekę nad chorymi i starszymi osobami. Towarzyszy mieszkańcom 24 godziny na dobę. Placówka tworzy domową atmosferę i dba o dobre samopoczucie mieszkańców. Oferta całodobowa domu jest „świetnym rozwiązaniem dla staruszków, którzy nie mają przy sobie osób, które mogłyby się nimi zaopiekować”.

W przekonaniu osoby prowadzącej placówkę opieka oferowana mieszkańcom Domu jest świadczeniem opieki w formie mieszkania wspieranego, obejmującego wszystkie zalecone przez lekarza indywidualne procesy pielęgnacyjne.

(akta kontroli str. 27 - 31)

Opis stanu faktycznego

Budynek i otoczenie placówki

Placówka zlokalizowana jest w miejscowości Dębica 65, jest domem wolnostojącym. Na teren obiektu prowadzi brama wjazdowa oraz furtka. Teren jest utwardzony, zagospodarowany, uzupełniony roślinnością zieloną i ozdobną.

Drzwi wejściowe do budynku są zamykane na klucz, przy drzwiach znajduje się dzwonek.

Na ścianie budynku zamieszczono widoczny z daleka napis „RAFAEL Dom Opieki”. Budynek jest czterokondygnacyjny (piwnica, parter na którym znajduje się pierwsze mieszkanie, I piętro, na którym znajduje się drugie mieszkanie oraz II piętro, na którym znajduje się mieszkanie właścicieli obiektu).

W budynku nie ma windy. Na klatce schodowej, z której prowadzą wejścia do poszczególnych mieszkań, schody są szerokie, wyłożone płytkami antypoślizgowymi, zabezpieczone poręczami. Wejścia do poszczególnych mieszkań pozbawione są progów.

Pomieszczenia

Wspólnie z prowadzącym placówkę dokonano oględzin pomieszczeń. Stwierdzono, że placówka dysponuje następującymi pomieszczeniami:

- Piwnica;
- Parter - mieszkanie Nr 1:
 - 5 pokoi mieszkalnych, w tym: 3 pokoje dwuosobowe, 1 pokój trzyosobowy i 1 pokój jednoosobowy, wyposażone w łóżka, szafki nocne, stół, krzesła, szafy, TV, itp.,
 - kuchnia ogólnodostępna wyposażona w szafki kuchenne, lodówkę, zamrażarkę, kuchenkę elektryczną, zmywarkę, drobny sprzęt kuchenny, naczynia kuchenne,
 - 2 łazienki z toaletą wyposażone m.in. w prysznice z brodzikiem lub najazdowe, stołek lub wózek kąpielowy, uchwyty dla osób niepełnosprawnych,
 - jadalnia – pokój ogólny (dziennego pobytu),
 - korytarz.

Ogólna liczba mieszkańców w mieszkaniu wynosi 10 osób.

- I piętro - mieszkanie Nr 2:
 - 5 pokoi mieszkalnych, w tym: 4 pokoje dwuosobowe i 1 pokój jednoosobowy wyposażone w łóżka, szafki nocne, stół, krzesła, szafy, TV, itp.,
 - 2 łazienki z toaletą wyposażone m.in. w prysznice z brodzikiem lub najazdowe, stołek lub wózek kąpielowy, uchwyty dla osób niepełnosprawnych,
 - jadalnia wraz z aneksem kuchennym pełniącym również funkcję pokoju dziennego pobytu,
 - korytarz.

Ogólna liczba mieszkańców w mieszkaniu wynosi 9 osób.

- II piętro – mieszkanie właścicieli placówki.

Pokoje mieszkalne i pomieszczenia higieniczno-sanitarne

Zgodnie z wymogami standardu usług - pokój jednoosobowy powinien mieć powierzchnię nie mniejszą niż 9 m², natomiast pokój wieloosobowy 6 m² w przeliczeniu na jednego mieszkańca, przy czym odstępstwo poniżej wymaganej normy nie może przekroczyć 5%.

Pokoje mieszkalne znajdują się w dwóch mieszkaniach - na parterze i na I piętrze budynku. Pokoje wyposażone są w m.in. w łóżka pielęgnacyjne, stoliki, krzesła, szafki nocne, szafy ubraniowe, półki, telewizor, drobne elementy dekoracyjne. Pokoje mieszkalne zajmuje nie więcej niż trzech mieszkańców.

Spełniony jest zatem zapis art. 68 ust. 4 pkt 3 oraz ust. 4a ustawy o pomocy społecznej.

W każdym mieszkaniu znajdują się po dwa pomieszczenia higieniczno-sanitarne. Wyposażone są w natryski najazdowe lub natryski z brodzikami, wózki lub krzesła kąpielowe, umywalki i lustra, oczka WC. Przy niektórych urządzeniach sanitarnych, np. umywalkach nie zamontowano uchwytów dla osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z wymaganym standardem usług, określonym w art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, placówka powinna posiadać jedną łazienkę dla nie więcej niż pięciu osób i jedną toaletę dla nie więcej niż czterech osób, wyposażone w uchwyty

ułatwiający osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń, z tym że jeśli liczba osób leżących przekracza 50% ogólnej liczby mieszkańców, dopuszcza się zmniejszenie liczby tych pomieszczeń o 25%.

W związku z tym, że poszczególne mieszkania zamieszkuje odpowiednio dziewięć i dziesięć osób, a do ich użytku w każdym mieszkaniu są po 2 oczka WC, niespełniony jest zatem zapis art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Wejścia do poszczególnych pokoi oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych pozbawione są progów.

Wszystkie pomieszczenia sprzątane są codziennie, ponadto każdorazowo w razie zaistnienia dodatkowej potrzeby.

(akta kontroli str. 40-55)

Wyżywienie

Podczas kontroli właścicielka placówki poinformowała kontrolujących, że osoby zatrudnione w placówce (opiekunowie) przygotowują mieszkańcom posiłki (śniadanie, II śniadanie, podwieczerek oraz kolację), m.in. zgodnie z zaleceniami lekarskimi (diety). Obiady dostarczane są do placówki w formie cateringowej. Placówka zapewnia również dostęp dla mieszkańców do drobnych posiłków i napojów między posiłkami.

Posiłki są spożywane w jadalni, pomieszczeniu dziennego pobytu lub w pokojach.

(akta kontroli str. 57-58)

Usługi opiekuńcze i dostęp do świadczeń zdrowotnych

W dniu kontroli tj. 28 listopada 2022 r. w placówce przebywało 19 osób. Dwie osoby są osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi. Oprócz dwóch osób leżących, pozostali mieszkańcy są osobami samodzielnymi, poruszającymi się przy pomocy opiekunów lub osobami poruszającymi się na wózku inwalidzkim.

Placówka zapewnia swoim mieszkańcom pomoc w czynnościach życia codziennego, pomoc w ubieraniu się, jedzeniu, myciu i kąpaniu.

Mieszkańcy przebywają w placówce na podstawie pisemnych umów zawartych pomiędzy placówką a mieszkańcem oraz opiekunem faktycznym lub prawnym.

Indywidualna dokumentacja każdego mieszkańca zawiera m.in.: dane identyfikacyjne (imię i nazwisko, PESEL, miejsce zamieszkania, dane opiekuna prawnego, itp.). Ponadto dokumentacja zawiera dokumentację oraz informację o stanie zdrowia mieszkańca. Przed przyjęciem do placówki każdy mieszkaniec musi posiadać wypełniony i podpisany przez lekarza rodzinnego druk „Karta informacji podstawowej o stanie zdrowia osoby ubiegającej się o pobyt w RAFAEL - Opieka dla Ciebie mieszkanie wspierane”.

W przypadku osób ubezwłasnowolnionych, akta mieszkańca zawierają Postanowienie Sądu o ustanowieniu opiekuna prawnego oraz zgodę Sądu na umieszczenie w placówce.

Właścicielka placówki „Rafael” poinformowała ustnie, że każdy mieszkaniec ma złożone indywidualnie deklaracje do lekarza rodzinnego. Wszystkie wizyty lekarskie odbywają się w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia.

Osoby tego wymagające oraz osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności korzystają także z nieodpłatnej rehabilitacji, świadczonej w ramach NFZ w miejscu zamieszkania, tj. na terenie placówki. W sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia wzywane jest pogotowie. Wyjaśniono również, że mieszkańcy przyjmują leki zgodnie z zaleceniami lekarza, a codzienną opiekę nad mieszkańcami sprawują opiekunowie zatrudnieni w placówce.

Osoby leżące (podczas kontroli były to dwie osoby) są zabezpieczone w materace przeciwośluzynowe oraz niezbędne zabiegi.

W placówce nie jest prowadzona ewidencja stosowania przymusu bezpośredniego. Podczas kontroli właścicielka placówki poinformowała zespół kontrolujący, że nigdy nie było potrzeby zastosowania wskazanego przymusu w stosunku do mieszkańca Domu.

(akta kontroli str. 59)

Podczas oględzin obiektu stwierdzono, że osoby były zadbane i schludnie ubrane, stosownie do pory dnia i roku. Pościel osób leżących była czysta. Pomieszczenia były wysprzątane i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

Personel

Z przedstawionej zespołowi kontrolującemu dokumentacji oraz złożonych wyjaśnień przez prowadzącą placówkę wynika, że placówka zatrudnia:

- 4 opiekunów osoby starszej, zatrudnionych na umowę zlecenie,
- 1 osobę jako pomoc, zatrudnioną na umowę zlecenie,
- właścicielka obiektu – posiada przygotowanie pielęgniarskie ze specjalizacją z geriatricy.

Ponadto na umowę zlecenie zatrudniona jest dodatkowa osoba, która 1 raz w tygodniu zajmują się generalnym sprzątnięciem pomieszczeń w mieszkaniach.

W ciągu dnia, do godz. 16⁰⁰ na zmianie pracują 2 opiekunki, natomiast od godz. 16⁰⁰ i w porze nocnej na zmianie pracuje 1 opiekunka. W placówce nie stosuje się GRAFIKU PRACY. Jak poinformowała podczas kontroli właścicielka, praca oraz dyżury ustalane są pomiędzy opiekunkami.

(akta kontroli str. 56)

Podsumowanie kontroli

W dniu kontroli, tj. 28 listopada 2022 r., na terenie funkcjonującej bez zezwolenia Wojewody Zachodniopomorskiego placówki „RAFAEL” Opieka Dla Ciebie Usługi Opiekuńczo-Pielęgnacyjne Anna Zienkiewicz w Dębicy przebywało 19 mieszkańców w podeszłym wieku. Zespół kontrolujący stwierdził podczas oględzin obecność pracowników jednostki – osób sprzątających pomieszczenia, osoby zajmującej się opieką i przygotowania posiłków mieszkańcom. Do dyspozycji mieszkańców była również właścicielka obiektu.

Zgodnie z art. 68 ustawy o pomocy społecznej opieka w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku polega na świadczeniu przez całą dobę usług:

- opiekuńczych zapewniających: udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby, opiekę higieniczną, niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych, kontakty z otoczeniem,
- bytowych zapewniających: miejsce pobytu, wyżywienie, utrzymanie czystości.

Dokonane podczas kontroli ustalenia potwierdzają, że zakres świadczonych na rzecz mieszkańców placówki „RAFAEL” Opieka Dla Ciebie usług jest tożsamy z usługami wymienionymi w art. 68 ustawy o pomocy społecznej. Należy zatem stwierdzić, że prowadzona przez przedsiębiorcę działalność w formie placówki „RAFAEL” Opieka Dla Ciebie ma charakter placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku.

Zgodnie z art. 67 ustawy o pomocy społecznej działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku może być prowadzona po uzyskaniu zezwolenia wojewody. Stwierdzono zatem niedopełnienie obowiązków, wynikających z art. 67 ustawy o pomocy społecznej. Prowadzenie tego typu działalności bez wymaganego zezwolenia, zgodnie z treścią art. 130 ust. 2 ww. ustawy, skutkuje sankcją w postaci kary administracyjnej.

Ponadto na podstawie art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, placówka powinna posiadać jedną łazienkę dla nie więcej niż pięciu osób i jedną toaletę dla nie więcej niż czterech osób, wyposażone w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń, z tym że jeśli liczba osób leżących przekracza 50% ogólnej liczby mieszkańców, dopuszcza się zmniejszenie liczby tych pomieszczeń o 25%.

W Placówce „RAFAEL” poszczególne mieszkania zamieszkuje odpowiednio dziewięć i dziesięć osób, a do ich użytku w każdym mieszkaniu są po 2 oczka WC. Niespełniony jest zatem zapis art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Po zakończeniu kontroli nie dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli z uwagi na jej nieokazanie.

Zgodnie z § 16 pkt 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. poz. 2285), protokół kontroli zawiera ocenę skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. W związku z powyższym działalność placówki „RAFAEL Opieka Dla Ciebie Usługi Opiekuńczo-Pielęgnacyjne Anna Zienkiewicz” działającej bez pozwolenia Wojewody Zachodniopomorskiego oceniono negatywnie.

Przed podpisaniem protokołu kontroli, kontrolowany może zgłosić zastrzeżenie na piśmie dotyczące jego treści, w ciągu 7 dni od daty otrzymania do podpisu.

Odmowa podpisania protokołu powinna być poprzedzona złożeniem pisemnych wyjaśnień przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkód do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

Protokół sporządzono w dniu 22 marca 2023 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz oznaczony nr 1 pozostaje w jednostce kontrolowanej.

